

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
'Απὸ τῆς 1 'Ιανουαρίου ἕως 1 'Ιουλίου
'Ἑσωτερικοῦ δρ. 6.—'Ἐσωτερικοῦ δρ. 8.ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

'Ἐκδοσις τῶν Εὐαγγελίων ἐν πρωτοτύπῳ κειμένῳ μετὰ ἐρμηνευ-
τικῆς παραφράσεως καὶ προσευχῶν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῆς «'Ανα-
πλάσεως» — Παύλου Ζανέ, Τὰ τελικὰ αἰτία (κατὰ μετάφρασιν
Νικ. Ι. Γαλανοῦ). — Εὐαγγελικὸν Κήρυγμα Παναρέτου Χ. Δουλη-
γέρη· Κυριακὴ τῆς 'Αγίας Πεντηκοστῆς· Τὰ φρικτότατα ἰδιώματα
τῶν παθῶν. — Κατάστημα Συλλόγου «'Αναπλάσεως». Πρώτη δωρεὰ
ὑπὲρ αὐτοῦ. — Σωφρόνιος ἁρχιεπίσκοπος Κύπρου. — Ἀπόστολος καὶ
Εὐαγγέλιον. — Κήρυγμα «'Αναπλάσεως».

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

ΕΝ ΠΡΩΤΟΤΥΠῳ ΚΕΙΜΕΝῳ
ΜΕΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΥΧΩΝ
ΥΠΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ὁ Σύλλογος τῆς «'Αναπλάσεως» πρὸς τῇ λοιπῇ οὐτοῦ
δράσει, ἐπιθυμῶν τὴν διάδοσιν τῶν Ἀγίων Γραφῶν καθ'
ἅπαν τὸ ἡμέτερον ἔθνος καὶ τὴν κατανόησιν αὐτῶν ὑπὸ
πάντων, καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀμαθεστέρων, προσέβη εἰς τὴν
ἐκδοσιν τῆς Κ. Διαθήκης ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ κατὰ Ματθαῖον
Εὐαγγελίου. Ἐξεδόθη ἤδη ὁ Α'. τόμος περιέχων τὸ Εὐαγ-
γέλιον τοῦτο ἐν πρωτοτύπῳ κειμένῳ μετὰ ἐρμηνευτικῆς πα-
ραφράσεως καὶ προσευχῶν, τὰς δὲ περὶ τούτων ἐγκρίσεις τοῦ
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλ-
λάδος δημοσιεύομεν κατωτέρω.

Τὸ ἔργον τοῦτο συντελούμενον θέλει ἀποτελέσει τὴν με-
γαλητέραν ὑπηρεσίαν τοῦ Συλλόγου ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ του,
ἡ δὲ ὠφέλεια ἢ ἐξ αὐτοῦ ἔσται ἀνυπολόγιστος καὶ διὰ τὴν
Ἐκκλησίαν καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν.

ΕΓΚΡΙΣΙΣ

τοῦ σχεδίου τῆς παραδόσεως ἐκδόσεως ὑπὸ τῆς ἐν Κ) πόλει
Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

'Αριθ. Πρωτ. 7147

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΑΝΘΙΜΟΣ ἐλῶφ Θεοῦ

'Αρχιεπίσκοπος Κων)πόλεως Νέας Ῥώμης
καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

'Ελλογιμώτατε κβρις Κ. Διαθήκῃ, διευθυντὰ καὶ
συντάκτα τοῦ περιοδικοῦ «'Αγάπης», τέκνον ἐν Κυρίῳ
ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν Μετροπόλεως, χάρις εἴη τῇ αὐτῇ
'Ε.λλογιμότητι καὶ εἰρήρῃ παρὰ Θεοῦ. Προφρόνως ἐκοι-
σάμεθα τὴν τε ἰδιαιτέραν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν μετ' αὐτῆς
ἐτέραν πρὸς ἡμᾶς τε καὶ τὴν περὶ ἡμᾶς Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν
Σύνοδον ἐπιστολὴν τῆς αὐτῆς Ἐ.λλογιμότητος, ἣν καὶ
συνοδικῶς διεξελλόντες καὶ τὰ ἐν αὐτῇ μελετήσαντες
ἤκομεν εἰς ἀπάντησιν δηλώσαντες αὐτῇ, ὅτι ἐπιδοκιμάσαν-
τες ἐν γένει σὺν τῇ προθέσει καὶ τῷ λοιπῷ σχεδίῳ τῆς
ἐκδοσῆς αὐτῆς φιλοπονοῦμένης ἐκδόσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης
δεῖν ἔγνωμεν συστήσαι αὐτῇ, ὅπως τὸ μὲν ἀρχέτυπον κεί-
μενον ἀφῇ ὡς ὑπὸ τῶν Θεοπνευστῶν ἐγγράφῃ ἀνδρῶν, κα-
στῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὴν τ' ἐννοιαν καὶ τὴν γρασίαν ἐν τῷ
βιβλίῳ αὐτῆς ἐκδιδοῦσα, τῆς σαφηνείας δὲ χάριν ἐν τῇ
ἐπιτασσομένῃ ἐκάστῳ κεφαλῇ ἐρμηνευτικῇ παραφράσει
ταῖς λέξεσι καὶ γρασίσι χρήσεται, ὥς τὸ σημερινὸν τῆς
γλώσσης ἡμῶν ἰδίωμα ἀπαιτεῖ, ὡς τοῦτο οἰκοδομῇ ἐννοεῖ-
ται. Ταῦτα προφρόνως ἀνακοινοῦμενοι καὶ τὴν εὐαρέ-
σκειαν ἡμῶν ἐπὶ τῷ εὐσεβεῖ αὐτῆς ἐγχειρήματι ἐκφράζον-
τες, εὐχόμεθα ταχέως τοῦ ἔργου τὴν συντέλειαν τῇ
ἀρωγῇ τοῦ Παραγὰθου Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπαιρον
ἔλεος εἴη μετὰ τῆς αὐτῆς Ἐ.λλογιμότητος.

αὐτῆς Δεκεμβρίου 7.

† Ὁ Κων)σταντινουπόλεως

ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ διάπυρος εὐχέτης.

Συμφώνως πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐγκριμένον σχέδιον τῆς ἐκδόσεως ταύτης τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου κ. Κ. Διαλα-
σμάς ἐπέβαλε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὰς ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου προσευχάς, αἱ εἰς ἐν-
μοσιεύσει πρότερον ἐν τῇ συγχωνευθέντῃ μετὰ τῆς Ἀναπλάσεως
ἑβδομαδιαίας χριστιανικῇ αὐτοῦ περιοδικῇ, καὶ ἔτυχε τῆς ἐπομένης
ἐκκλησιαστικῆς ἐγκρίσεως.

ΕΓΚΡΙΣΙΣ

τῶν προσευχῶν τῆς ἐρμηνείας ταύτης
ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος

Ἀριθ. [Πρωτ. 1352
Διεκτ. 207

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Φεβρουαρίου 1898.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς τὸν Ἑλλόγιμον κ. Κωνσταντῖνον Α. Διαλασμά

Ἡ Σύνοδος ἀναγνοῦσα τὰς ἐπὶ σοῦ ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ
Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου πελοποιηθείσας προσευχάς καὶ
ἐν τοῖς παραρτήμασι τοῦ ἑβδομαδιαίου περιοδικοῦ ἡ Ἀ-
γάπη τῶν μνητῶν Μαίον, Ἰουρίου, Ἰουλλου καὶ Ἀν-
γούστου τοῦ ἔτους 1897 καταχωρισμένης ἐγκρίσει
αὐτάς.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Πρόεδρος
† Ὁ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ
† Ὁ Κεφαλληνίας ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
† Ὁ Χαλκίδος ΕΥΓΕΝΙΟΣ
† Ὁ Φθιώτιδος ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς
Ἀρχιμ. Βασίλειος Γεωργιάδης.

ΔΑΠΑΝΗ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΤΑΥΤΗΣ

Τὰς ἐγκρίσεις ταύτας τῆς Ἐκκλησίας δημοσιεύσας ἐν τῇ
Ἀγῇ (ἔτους Ε' ἐν σελ. 458) καὶ ἐν τῇ Ἀναπλάσει (ἔτους
ΙΑ' ἐν σελ. 78) λαβὼν ὅτι ὅψις ὁ φιλογενέστατος ἀρχιμανδρίτης
κ. Μελέτιος Βαγιανέλλης καὶ πεισθεὶς εἰς τὰς παρακλήσεις
τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως ἀπεφάνισεν νὰ ἀναλάβῃ τὴν δα-
πάνην τῆς ἐκδόσεως ταύτης, ἣν καὶ κατέθηκεν εἰς τὴν Τράπεζαν
Σκουζέ, ὡς ἐμφαίνει τὸ κάτωθι ἀπόσπασμα τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ.

Ἐντιμότατε ἐν Τραπεζίταις κ. Γεώργιε Η. Σκουζέ

Εἰς Ἀθήνας

Κίεον 18 Ἰουνίου 1898.

Ἐντιμότατε

Διαθεγμαινόμενος ἐν τῇ ξένῃ ἐκ τοῦ πρὸς τὴν φιλάδελφον
πατριδα ἐρωτος ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ πειθόμενος καὶ
ἐγὼ μετὰ πολλῶν ἄλλων ὅτι τὸ κεφαλαιωδέστατον μέσον
πρὸς ἀνθρώπων τῆς ἡμετέρας κοινωνίας καὶ τοῦ ἔθνους
εἶνε ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ λαοῦ, ἀπεφάσισα ὅπως συντελέσω τὸ κατ' ἐμαυτὸν

εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ θεοῦ λόγου εἰς τὰς διαφόρους τάξεις
τῆς κοινωνίας μας.

Πρὸς τοῦτο λοιπὸν πειθόμενος εἰς τὰς παρακλήσεις τοῦ
ἐν Ἀθήναις ἠθικοθρησκευτικοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλά-
σεως, ἀπεφάσισα νὰ καταβάλω τὸ πρῶτον απαιτούμενον
ποσὸν πρὸς κατάθεσιν τῶν πρώτων θεμελίων Ἑταιρίας,
κύριον καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουσας τὴν ἐκτύπωσιν καὶ διά-
δοσιν παρ' ἡμῶν τῶν ἁγίων Γραφῶν ἐν τῇ πρωτοτύπῳ
καὶ ἐν ἐρμηνευτικῇ παραφράσει μετὰ προσευχῶν ἐφ' ἐκά-
στου κεφαλαίου.

Καθ' ὑπόδειξιν δὲ τοῦ ρηθέντος Συλλόγου τῆς Ἀνα-
πλάσεως, ὡς καταλληλότερον τραπεζικὸν οἶκον, ἐν ᾧ
νὰ καταθέσω εἰς διάδοσιν τοῦ Συλλόγου τὸ ἐκ 13024 ἡρώ-
γων καὶ 30 ἑκατοστῶν προσφερόμενον ποσὸν ἐθεώρησα
τὸν ὑμέτερον οἶκον, ἐντιμότατε κ. Σκουζέ, κτλ.

Ἐπὶ τούτοις δεξάσθε, ἐντιμότατε κύριε, τὴν ἐκφράσιν
τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀκρας ὑπολήψεώς μου.

μεθ' ἧς διατελῶ

Ὁ προϊστάμενος τοῦ ἐν Κιέφῳ Ἑλληνικοῦ
Συναϊτικοῦ Μετοχίου
Ἀρχιμ. ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΒΑΓΙΑΝΕΛΛΗΣ.

ΥΠΟΒΟΛΗ
ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΕΙΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Σύλλογος Ἀναπλάσεως

Ἐν Ἀθήναις 25 Ἰουλίου 1898.

Ἀριθ. 226

Τῇ Α Θ Παναγιότατι τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριάρχῳ
Κυρίῳ Κυρίῳ Κωνσταντίνῳ τῷ Ε'
καὶ τῇ περὶ αὐτὸν Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ

Παναγιώτατε Δέσποτα
Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος

Ὁ Σύλλογος τῆς Ἀναπλάσεως ὑποβάλλων δι' ἡμῶν εὐσεβέ-
στως τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Γένους τὴν λαϊκὴν ἐρμηνευτικὴν
παραφράσιν μετὰ προσευχῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαίου Ἅγιον Εὐα-
γγέλιον ἔκρινται, ἵνα τὸ ἔργον περιβληθῇ τὴν προσήκουσαν ἐγκρί-
σιν καὶ τύχῃ, εἰ δυνατόν, τῆς συστάσεως αὐτῆς.

Ὁ Σύλλογος ἀποδεχθήσεται εὐγνωμόνως πᾶσαν πρὸς διόρθωσιν
παρατήρησιν, ἵνα μὴ ἐν τῇ δι' αὐτοῦ γεννησμένη ἐκδόσει διαλάβῃ
τι ἀντικείμενον τῇ ἀληθείᾳ ἢ παρακωλύσαι δυνατόμενον τὴν παντα-
χοῦ ἐλευθέραν κυκλοφορίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν λαϊκῶν Τμημάτων καὶ Σχολῶν
τοῦ Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως καὶ πρὸς διάδοσιν
τοῦ θεοῦ λόγου ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρίαν
τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν
Ἐπιτροπεία

Τέκνα εὐπειθέστατα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ
ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Ἀρχιμ.
ΠΑΝΑΡΕΤΟΣ ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ Ἀρχιμ.
ΚΩΝΣΤ. Α. ΔΙΑΛΗΜΑΣ.

Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Γνωμοδοτικὴ ἔκθεσις τῆς Πατριαρχικῆς
Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς

Ἀριθ. πρωτ. 6448

Ἐν Κωνσταντινουπόλει 30 Ὀκτωβρίου 1898

Τῇ Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ
Παναγιώτατε Δέσποτα

Μελετήσασα ἡ Π. Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ τὴν ὑπὸ
τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀνατεθεῖσαν αὐτῇ Ἑρμηνευτικὴν Παρα-
φράσιν εἰς τὸ κατὰ Ματθαίου Ἅγιον Εὐαγγέλιον τὴν ὑπὸ
τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου τῆς Ἀναπλάσεως ἐκδομένην,
ὑποβάλλει τὴν ἐξῆς γνωμοδοτικὴν ἔκθεσιν.

α') Ἡ καθόλου ἐργασία ἐγένετο μετὰ πλειστης δυνάμεως καὶ
ἐπαινετῆς ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς.

β') Ἡ ἔγκρισις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας θὰ συνίσταται
εἰς τοῦτο, εἰς τὴν ἀκλόυτον δηλογομένη κυκλοφορίαν ἀνὰ τὸ
κλίμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ὁρόνου, καὶ τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας
καὶ πάσης εὐκολίας πρὸς διάδοσιν εἰς χεῖρας τοῦ ὀρθοδόξου
λαοῦ τῆς ἐρμηνευτικῆς ταύτης παραφράσεως.

γ') Ἀπασαί αἱ ἐν τῇ παραφράσει σημειώσαι ἐντὸς παρεν-
θέσεων δέον νὰ ἐξαχθῶσιν ἐκ τοῦ κειμένου καὶ νὰ τεθῶσιν ἡ
κάτωθεν ἡ εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου, τὰ προλεγόμενα σύμ-
παντα τὰ παραλειφθῶσι καὶ ν' ἀρχίσῃ ἀνευ εἰσαγωγῆς τὸ
βιβλίον ἀπὸ τοῦ πρώτου στίχου τοῦ πρώτου κεφαλαίου.

δ') Ἐπισυνάπτεται σημείωμα τῶν γενομένων παρατηρή-
σεων, πρὸς δὲ ἀνάγκη νὰ διορθωθῶσι τὰ σχετικὰ χωρία, τὰ
δὲ ἐσθεςμένα ἐν τῇ κειμένῳ διὰ μελέτης νὰ παραλειφθῶσι.

ε') Ἡ εἰς τὸ τέλος ἐκάστου κεφαλαίου ὑπαρξίς προσευ-
συχῶν φέρει μὲν τὸν τύπον τοῦ καινοῦ καὶ πρωτοφανοῦς,
ἀλλ' ἐπειδὴ κατ' οὐσίαν αἱ προσευχαὶ εἰναι συνταταγμέναι
κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας
καὶ πολλὴν τὴν ὠφέλειαν δύνανται νὰ ἔχωσιν εἰς τὰς
ψυχὰς τῶν ἀναγνωστῶν, διὰ τοῦτο ἐνεκρίθη καὶ ἡ τούτων ὑ-
παρξίς, διαρρυθμιζόμενων ἐνίων ἐξ αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὸ
σημείωμα τῶν παρατηρήσεων, μειονοψηφούντων δὲ ὡς πρὸς
τὴν παράθεσιν τῶν προσευχῶν τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτρο-
πῆς καὶ τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου, φρονούντων ἵνα μείνῃ μόνῃ ἡ
παραφράσις τῶν εὐχῶν ἐκδομένην ἰδιαίτερος.

ζ') Ἡ ἔκδοσις τέλος αὐτῇ, λογιζομένη πάντοτε ὡς ἐργα-
σία ἰδιωτικὴ τῶν περὶ τὸν Σύλλογον τῆς Ἀναπλάσεως
ἐκδοτῶν, οὐδαμῶς ἀντίκειται πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδα-
σκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ οὐδὲν περιέχει τὸ
θρησκευτικῶς ἢ ἠθικῶς ἢ πολιτικῶς ἐπιλήψιμον, καὶ πολλὰ
δύναται νὰ βοηθήσῃ καὶ ὠφελήσῃ παρεχόμενη εἰς χεῖρας τοῦ
λαοῦ καὶ μελετωμένη ὑπ' αὐτοῦ προσεκτικῶς.

Ἐπὶ πᾶσιν ἡ Π. Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ
ὅτι δέον νὰ ἐπιδαψιλευθῶσι τοῖς ἐκδόταις αἱ εὐχαὶ τῆς Μ.
Ἐκκλησίας καὶ νὰ δηλωθῇ αὐτοῖς ἡ εὐαρέσκεια αὐτῆς ἐπὶ τῇ
χαλεπῇ μὲν πλὴν ἐπωφελεστάτῳ ἐργῳ, φτινὴν δὲ Θεῷ βο-

θοῦντι ἐπαχέρισαν πρὸς δόξαν Χριστοῦ καὶ ὠφέλειαν τοῦ χρι-
στεπαινούμου πληρώματος.

Ἐπὶ τούτοις διατελεῖ μετὰ βιβυτάτου σεβασμοῦ.

Ἐν ταῖς Πατριαρχεῖσι τῇ 27 Ὀκτωβρίου 1898

Ἡ Π. Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ

Ὁ Πρόεδρος

† Ὁ Πισιδίας ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Ὁ Γραμματεὺς

(Τ.Σ.)

Ἱεροδ. Γρηγόριος Παπαδόπουλος.

ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΤΗΣ ἈΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρ-
χείου Κωνσταντινουπόλεως λαβούσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω
γνωμοδοτήσιν τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς
Ἐπιτροπῆς, ἀπέστειλε πρὸς τὸν Σύλλογον διὰ τοῦ Μεγάλου
Πρωτοσυγγέλλου κυρίου Χρυσόστομου α') ἀντίγραφον τῆς
γνωμοδοτήσεως ταύτης, β') σημείωμα παρατηρήσεων πρὸς
διόρθωσιν χωρίων τινῶν τῆς ἐρμηνείας καὶ γ') τὴν ἐπομένην
κοινοποίησιν.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Ἀριθ. πρωτ. 6448

α' Ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, ἵνα διὰ τοῦ Μ. Πρω-
τοσυγγέλλου ἰδιαίτερος συστηθῇ τοῖς ἐκδόταις, ἵνα λα-
βῶσιν ὑπ' ὄψιν μόνον τὰς περὶ διορθώσεως χωρίων τινῶν
παρατηρήσεις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ συμμορ-
φωθῶσι πρὸς αὐτάς καὶ μετὰ τὴν συντέλειαν τῆς ἐκτυ-
πώσεως τοῦ ἔργου ἐποβάλωσιν αὐτὸ εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον
πρὸς τὰ περαιτέρω.

β' Τῇ 10 Νοεμβρίου 1898.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου).

Ὁ Σύλλογος τῆς Ἀναπλάσεως συμμορφωθείς πρὸς δ, τι
ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἵνα συστηθῇ αὐτῷ διὰ τοῦ
Μεγάλου Πρωτοσυγγέλλου, προέβη εἰς τὴν παρούσαν συν-
τέλειαν τῆς ἐκτυπώσεως, λαβὼν ὑπ' ὄψιν πάσας τὰς ἐνε-
χθεῖσας διορθώσεις ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Πατριαρχικῆς Ἐκκλη-
σιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὑποβαλὼν δὲ καὶ μετὰ τὴν ἐκτύπω-
σιν αὐτοῦ τὸν πρῶτον τοῦτον τόμον ἔτυχε τῆς ἐξῆς Πατριαρ-
χικῆς καὶ Συνδικτικῆς συστάσεως τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει
Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου:

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΣΥΣΤΑΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑΣ

ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ἐλέφ Θεοῦ

Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης
καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

[Πρωτ. 1523
Ἀριθ. Διεκτ. 899

Ἱερώτατε Μητροπολίτα . . . ἀποστείμῃ καὶ δεῦρθε . . .

ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸ ἀδελφὸ καὶ συν λειτουργὸν τῆς ἡμῶν Μετριοτήτος κτίρι ... χάρις εἰς τὴν αὐτὴν Ἱερότητι καὶ εὐχὴν παρὰ Θεοῦ. Ὅτι τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀποστόλου τῆς Ἀναπλάσεως ἐξεδόθη ὅτι ὁ πρῶτος τόμος τῆς Καινῆ Διαθήκης ἐπὶ τὴν ἐπιγραφὴν· Ὁ κατὰ Ματθαίον Ἅγιον Εὐαγγέλιον εἰς τὸ πρωτότυπον κείμενον, εἰς ἐρμηνείαν σύντομον καὶ εἰς προσευχάαν, ὅπως διειδήσῃ τῇ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τοῦ διαληρθέντος Συνάδου, ἐξαιτησάμενον δι' ἀναφορὰς ἀδελφὰς ἐλευθέρως αὐτοῦ κυκλοφορίας ἐν τῇ κλήματι τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἀγιοτάτου Ἀποστολικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου. Τοῦτου δὲ παραπεμπθέντος τῇ πρὸς ἐπιθεώρησιν θεολογικῶν βιβλίων ἡμεῖς διὰ Πατρ. Κεντρ. Ἐκκλ.σ. Ἐκτροπῇ, διειδήσῃ ἡμῶν ἡσυχαστικὴ ἐκθεσις αὐτῆς. Συντάξας τοῦτον τῇ διαγνώμῃ τῆς Ἐκτροπῆς, συνοδικῶς ἐγκρίθεισιν, προαγόμεθα δὴλον ποιεῖσαι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ἀγίοις ἀρχιερεῖσι διὰ τῆς ἡμετέρας τῆς διὰ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ὅτι τὸ ἐν λόγῳ θεολογικὸν βιβλίον, ὅτε διὰ περιλαμβανόν τὸ ἱερὸν κατὰ Ματθαίον Εὐαγγέλιον, ἐν δὲ ταῖς Ἐρμηνείαις αὐτοῦ καὶ ταῖς προσευχαῖς μὴδὲν περιέχον τὸ ἀπρόφοβον ὅφ' ὁποῖον ἐποφθαλμίζονται τῆς Ἐκκλησίας τῆς ἀδελφῆς ἐλευθέρως κυκλοφορίας καὶ χρήσεως ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κλήματι· οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ συνιστάται τοῖς ἐκκλησιαστικῶν χριστιανῶν πρὸς ἀπόκτησιν, διὰ τὴν ἐκ τῆς μελέτης αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὁρῶν ἐρμηνειῶν καὶ προσευχῶν προκρίνουσαν ψυχικὴν ὠφέλειαν τῶν πιστῶν. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς αὐτῆς Ἱερότητος.

Ἀπὸ Μαρτίου θ'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο ΚΥΖΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο ΔΕΡΚΩΝ ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Ἀμαθείας ΑΝΘΙΜΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Βερροίας καὶ Ναούσης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Μαρωτεύας ΙΩΑΚΗΜ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Εὐλυδρίας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Σωζογαδουπόλεως ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Καλδίας ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Σεργίων καὶ Κοζάνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ο Ἐλευθερουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

Οι ἀναγινώσκοντες τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν καὶ ὠφελόμενοι ἐξ αὐτῆς παρακαλοῦνται νὰ ἐκδώσιν πρὸς Ἐκκλ.

διὰ τοῦ καταβαλόντος τὴν δαπάνην αὐτῆς θεολογιστοῦ τοῦ ἀρχιμαρτυροῦ κ. Μελετίου Βαγιαρδλίη.

Ἀριθ. πρωτ. 1383.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 23 Μαΐου 1900.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

πρὸς τοὺς Κύριον Ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις Συνάδου· Ἀναπλάσεως.

Ποῦ εὐχαρίστας ἔλαβον τὰ ἀποσταλέντα μοι δύο ἑτάσματα τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου τοῦ Ματθαίου, ὅτε ἐξεδόθη ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου Συνάδου μετὰ συντόμον ἐρμηνείας καὶ προσευχῶν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ σπεύδω νὰ συγχαρῶ ὁλοψύχως ὑμῖν ἅπασιν τοῖς ἀπαρτιζοῦσι τὸ ἡμέτερον σωματεῖον ἐπὶ τῷ ἐλπί καὶ τῇ προθυμίᾳ ὅπως παράσχῃτε εἰς τὸ κοινὸν καταληπτοτέρας τὰς διηγήσεις ἀρχαῖς καὶ ἐννοίας τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν Εὐαγγελίου, ἀμέριστον ἀποσπώμενοι οὕτω τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκλογίαν καὶ τὴν εὐλογίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ὑμῶν ταύτης τὰ μέγιστα ψυχικὰ ὠφελουμένων ἐκ τῶν χριστιανῶν.

Διαβεβαίω δὲ ὑμᾶς ὅτι οὐ παύσομαι προθυμοποιούμενος ὅπως τῆς ἐνδοξείας τοῦ ἀναληθέντος ὅφ' ὑμῶν θεαρέστου ἔργου.

Διατελῶ πρὸς τὸν Θεὸν ἐνθερμῶς εὐχέτης ὑπὲρ ὑμῶν πάντων.

† Ο ἈΘΗΝΩΝ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ.

ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΙΚΑ ΑΙΤΙΑ

Κατὰ μετάφρασιν Νικ. Ι. Γαλανοῦ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθ. 124)

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ἀρχή.

Ἐάν ἡ ἀρχὴ τῶν τελικῶν αἰτίων ᾗτο πρώτη ἀρχή, καὶ ἐκ τῶν προτέρων, ὡς ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος, θὰ τὴν ἐφημεζόμεν παντοῦ καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν· ἀλλὰ δὲν ἔχουσιν τὸ πρῶτον. Εἰς μέγιστον ἀριθμὸν περιπτώσεων τὰ φαινόμενα μᾶς φαίνονται ἄνευ σκοπῶν, ἢ τοῦλάχιστον δὲν διδοῦσιν εἰδήσιν περὶ σκοποῦ. Εἰς ἄλλας περιπτώσεις ἂν ἐνάν-

τίας ἡ εἰδήσις αὐτῇ πορίζεται μετὰ ἰσχυρὸς ἐπιδητικῆς καὶ ἀκαταμαχῆτου. Πόθεν προέρχεται αὕτη ἡ διαφορά; κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν διαφέρει ἀπὸ τῆς πρώτης; Διὰ τί οὐκ ἀνγνωρίζομεν ὅτι φαινόμενα τινὰ ἔχουσιν, ἢ φαίνονται ὅτι ἔχουσιν σκοπὸν τινὰ; Τί μᾶς δίδει τὴν αὐθεντίαν νὰ τὰ χαρακτηρίζωμεν οὕτω; Ἴνα ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, δέον νὰ καταδείξωμεν σαφῶς τὴν ἀρχὴν τῆς σκοπιμότητος.

Εἶνε νόμος τοῦ ἡμετέρου πνεύματος, τοῦ ὁποῦν δὲν ἔχομεν νὰ ζητήσωμεν τὴν προέλευσιν καὶ τὴν μεταφυσικὴν σημασίαν, ὅτι πᾶσαι τὰς φορές, καθ' ἃς φαίνονται τι μᾶς ἐμφανίζεται ἐν τῇ περὶ, ὑποθέτομεν δι' αὐτὸ προϋπάρχουσιν συνθήκην, τὴν ὁποῖαν ἐννοοῦμεν αἰτίαν ἢ λόγον αὐτοῦ. Ὅπως δὲ ποτε καὶ ἐν ἐννοίᾳ τῆς αἰτίας, εἴτε βλέπει ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν μέν δυναμιν τοῦ ἐνεργεῖν, εἴτε μετὰ τῶν ἄλλων ἐν ἀπλοῦν φαινόμενον, τὸ ὅποιον προηγείται ἐνός ἄλλου τοιοῦτου, εἰς ἀμφοτέρως τὰς περιπτώσεις, εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις εἶνε νόμος ἀκατανίκητος τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος τὸ νὰ ἐπιθεσῇ, ὅτι ἐν φαινόμενον τὸ ὅποιον ἐμφανίζεται ἐν τῷ χρόνῳ, ὑποθέτει πρῶτον τι ἄνευ τοῦ ὁποῦν δὲν θὰ ἐλάμβανεν ὑπαρξιν. Ὅλα τὰ φαινόμενα τῆς φύσεως εἶνε λοιπὸν δεσμευμένα διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς αἰτίας καὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Ἐν τούτοις δὲν θὰ ᾗτο πρέπον νὰ πιστεύωμεν ὅτι ὅλα ταῦτα τὰ φαινόμενα σχηματίζονται μὴν μόνον σειρὰν ἀτελεύτητον, ὅπου ἕκαστον φαινόμενον θὰ ᾗτο νὰ τοποθετηθῇ μετὰ τὴν σειρὰν τοῦ, καὶ ὅπου δὲν θὰ ὑπῆρχεν θέσις εἰ μὴ δι' ἐν μόνον φαινόμενον συγχρόνως. Ὅχι· εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπάρχει ἄπειρος ἀριθμὸς σειρῶν φαινομένων, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται ἐπὶ ὅλων τῶν σημείων τῆς σφαίρας καὶ τῆς οἰκουμένης. Ἐνῶ εἴμεθα ἐδῶ, ἐν Παρισίοις, καὶ ἐπιτελοῦνται αἱ ἀπειράριθμοι ἐνέργειαι, αἵτινες συνιστῶσι τὸν βίον ἐνός μεγάλου ἄστερος, ταυτοχρόνως ἐκτελοῦνται ἐν Ἀθῶνῃ, ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, εἰς τοὺς ἀντίποδας, σειραὶ ἐνεργειῶν ἀναλόγων ἀντίστοιχοι. Ἐν μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει, ἐκάστη οἰκία, ἐκάστη οἶκος, ἕκαστος ἄνθρωπος εἶνε τὸ θέατρον σκηναῶν ἰδιαιτέρων, αἵτινες ποικίλουσιν ἐπ' ἄπειρον. Αἱ σύγχρονοι αὗται σειραὶ φαινομένων εἶνε ἄλλοτε παράλληλοι, ἄνευ ἀμέσου μίξεως τῶν μέν μετὰ τῶν ἑτέρων, καὶ ἄλλοτε πλάγιοι, διασταυρούμενοι, διαπερνούμενοι, μιγνύουσαι τὰ θεύματα τῶν. Φανταζόμενός τις διὰ γραμμῶν τὰς σειρὰς ταύτας τῶν φαινομένων θὰ καλέσῃ σημεία συμπτώσεως τὰ σημεία ὅπου αὗται συναντῶνται καὶ τὰ πολυπλοκα φαινόμενα, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὰς συνθέσεις τῶν.

Εἰς τινὰς περιπτώσεις δύναται νὰ συμβῇ, ὥστε ἡ συνάντησις αὐτῶν γραμμῶν τῶν σειρῶν νὰ ᾗ καθωρισμένη ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων· παραδείγματός χάριν ἡ πλημμυρὶς καὶ ἡ ἀμπωτίς καὶ αἱ μεταβολαὶ τῶν κινήσεων τῆς σελήνης καὶ τὰς ἀλλαγὰς θέσεως τῆς γῆς ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἥλιον· ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ πάντοτε.

Συμβαίνει ἐνίοτε, συχνὰ μάλιστα, δύο σειραὶ φαινομένων νὰ ἔρχονται νὰ συναντηθῶσι χωρὶς ἐν τούτοις νὰ δύναται τις

νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἔχουσιν κοινὸν ἐνέργειαν ἢ μίαν ἐπὶ τῇ ἄλλῃ· καὶ εἶνε μάλιστα ἥκοντες οἱ διὰ τὴν πνεύματός μας τὸ νὰ ζητῶμεν· τί θὰ συμβῇ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ; παραδείγματός χάριν, εἰς εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦ ἐρυθροῦ ἢ μέλανος στοιχηματίζω ὅτι τὸ μέλαν πρὶν αἰετῇ νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ἐξέρχεται πράγματι, εἶνε φανερόν ὅτι ἡ ἐπιθυμία μου καὶ ὁ λόγός μου δὲν δύναται νὰ ἔχῃσι καμμίαν ἐπιδράσιν ἐπὶ τῆς ἐξόδου τοῦ ἐνός ἢ τοῦ ἄλλου χρώματος, καθὼς καὶ ἡ διάθεσις τῶν χαρτῶν, τὴν ὁποῖαν δὲν γνωρίζω δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιδράσιν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆν ὁποῖαν ἔκαμα. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δύο σειραὶ γεγονότων ἀπολύτως ἀνεξαρτήτων τοῦ ἐνός ἐπὶ τοῦ ἄλλου συνίθῃ νὰ συμπίπτωσιν ἢ μίαν μετὰ τῆς ἄλλης, καὶ νὰ συμφωνήσωσιν ἄνευ καμμίας σχετικῆς ἐπιδράσεως. Τοῦτο τὸ εἶδος τῆς συμπτώσεως εἶνε τὸ ὁνομαζόμενον ἡ τύχη· καὶ ἐπὶ τῇ ἀβεβαιότητος μάλιστα ταύτης τῆς συναντήσεως στηρίζεται ἡ ἰδὸν καὶ ταυτοχρόνως ἡ φανερά ὁρμή τῶν τυχερῶν παιγνιδίων.

Ἐχρῶσι δικαίον ὑπὸ τινὰ ἐποψὴν λέγοντες ὅτι δὲν ὑπάρχει τύχη, ὅτι ἡ τύχη εἶνε λέξις κενὴ ἐννοίας ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀμοιρίας μας. Ἀναμφύβολως, εἰς τις θεωρεῖ τὴν τύχην ὡς ὄντοτά τινα ὑποστατικὴν, ὡς εἶδος θεότητος μυτηριώδους καὶ ζηλοτύπου, ἥτις κεκρυμμένη εἰς τὸ βάθος ἀγνωστοῦ πόντος νεφέλης, θὰ διεύθυνε τὰ νήματα τοῦ πεπρωμένου ἡμῶν, τοιαύτη τις αἰτία δὲν ὑπάρχει. Ὅχι, ἡ τύχη δὲν εἶνε αἰτία τις, ἀλλ' εἶνε συνάντησις αἰτιῶν, εἶνε σχέσις ὁλῶς ἐξωτερικῇ, ἀλλ' ἥτις διὰ τοῦτο δὲν εἶνε ὀλιγόταρον πραγματικῇ, μεταξὺ φαινομένων ἀνεξαρτήτων. Εἰς πᾶσαν στιγμὴν μεταχειρίζομεθα τὴν τύχην διὰ νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ μυστηριώδη φαινόμενα. Χωρὶς νὰ θέλωμεν νὰ λύσωμεν ἐνταῦθα τὸ πόσῳ λεπτὸν ζήτημα τῶν προαισθήσεων, ἐπιτρέπεται νὰ ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἡ ἐπιτυχὴς ἐκθεσις ἐνός προαισθήματος δὲν εἶνε εἰρήνῃ ἢ τυχαία συνάντησις δύο σειρῶν φαινομένων ἀνεξαρτήτων. Ποσάκις δὲν ἔσχε τις προαισθήματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔσχον καμμίαν συνέπειαν! ἐν μόνον ἂν συμβῇ νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ φαντασία διατηρεῖ τὴν ἐντύπωσιν καθ' ὅλην τὴν ζωὴν. Αὗται εἶνε συναντήσεις τυχαῖαι, ἐξωτερικαί, ἄνευ ἀναγκαίου συνδέσμου· εἶνε ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐκφράζει τις λέγων, ὅτι εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τύχης. Χωρὶς νὰ θέλωμεν οὐχ ἥττον νὰ λύσωμεν τὴν δυσκολίαν τοῦ πόσῳ τραχέος ζητήματος τῆς μηχανικῆς διορθικότητος, ἐπιτρέπεται νὰ σκεφθῶμεν, ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις κάμνει τὸ μέρος τῆς ἡ τύχης. Τὸ δάκνον τοῦ ὑπνωτισμένου εἶνε νὰ περιορίσῃ τοῦτο τὸ μέρος, δοκιμάζων νὰ μαντεύσῃ περὶ αὐτοῦ διὰ τινων γνωρισμάτων, ἢ μένων εἰς εὐρείας γενικότητος. Δὲν νὰ ὑπῆρχον ἐπὶ τούτων χρόνον ψευδοπιστήματι τινος, π. χ. ἡ ἀστρομαντεία, ἡ ἄλλαι προλήψεις ἐρριζωμέναι, εἶδε ἀναμφύβολως εὐτυχεῖς τινες συμπτώσεις νὰ ἐπὶ τρεῖς ἐν τινὶ μέτρῳ τοῦς αὐθαίρετους τούτους ἐπαγωγικοὺς συλλογισμούς, οἱ ὁποῖοι θέσαν πρᾶγμὸν κατὰ πᾶσας τὰς ἀποχὰς εἰς τὴν φαντασίαν τῶν ἀνθρώπων.

Ὅθεν ἐν τῇ περιπτώσει τὴν ὁποῖαν ἐνομάζομεν τύχην ἢ συμπτώσιν αἰτιῶν, τὸ ἐξαγόμενον, ὅπερ εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα

τούτων, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἄλλης ἐξηγήσεως, εἰμὴ μόνον ὅτι δύο σειραὶ φαινομένων συνηγήθησαν καὶ συνέδραμον διὰ τὸ τὸ παραγῶσιν. Ἀρκεῖ ἕκαστον τῶν φαινομένων ἐξ ὧν συντίθεται τούτο τὸ ἐξαγόμενον, νὰ ἐξηγητῇ διὰ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ αἰτίων· ἡ ἀρχὴ τῆς αἰτιότητος εἶνε ἀρκούντως ἱκανοποιημένη διὰ ταύτης τῆς διπλῆς ἢ πολλαπλῆς ἐξηγήσεως. Ὑποθέτω ἄρ' ἐνὸς ὅτι μία ἄμαζα σύρεται ὑπὸ ἐνὸς ἵππου, ὅστις τὴν μεταφέρει. Ὑποθέτω ἄρ' ἐτέρου, ὅτι ἄνθρωπός τις προκατειλημμένος ἀπὸ τὰς σκέψεις του, καὶ κεκλημένος εἰς συνέντευξιν ἀπὸ ὑπὸθεσιν ἐπείγουσαν, τρέχει ἐκεῖ χωρὶς νὰ τὸ σκεφθῇ καὶ ἀνατρέπεται ὑπὸ τῆς ἀμάξης· δὲν ἔχω ἀνάγκη καμμιᾷ ἰδιαιτέρας αἰτίας διὰ νὰ ἐξηγήσω τὴν πτώσιν του, ἂν καὶ προφανῶς ἡ πτώσις αὐτῆς δὲν ὑπῆρξε συνδεμένη δι' ἀναγκαίαν τινὲς τρόπου μὲ τὴν τυφλὴν παραφορὰν τοῦ ἵππου· ἀλλ' ἄρ' ἐνὸς αὐτῆς ἡ παραφορὰ, ἐξ ἄλλου ἢ προσήλωσης τοῦ νοῦ εἶνε αἱ δύο αἰτίαι, αἵτινες ἄνευ ἀμοιβαίας σχέσεως παρήγαγον τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο σύνθετον ἀποτέλεσμα. Ἀναμφιβόλως, ἐξετάζων τις τὸ πρᾶγμα ἀπὸ ἀπόψεως ὑψηλοτέρας, δύναται νὰ σκεφθῇ ὅτι τούτο τὸ συμβάν παρασκευασθῇ καὶ προκαταστάθῃ ὑπὸ τῆς θελήσεως τῆς προοίας· καὶ αὕτη συνήθως ἡ ὑπόθεσις γίνεται, ὅταν πρόκειται διὰ τὰ μέγιστα τοῦ κόσμου τούτου· διὰ τὰ ἄλλα ἱκανοποιεῖται τις θεληματικῶς μὲ τὰ προσεχῆ αἰτία. Ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὁμοιοθετῶμεν αὐδαμῶς τὴν ἰδίαν ἰδιαιτέρας Προνοίας, θὰ εἰπώμεν ὅτι αὕτη εἶνε ἰδέα πολυπλοκῆς καὶ ὅλως παράγωγος, καὶ ἥτις δὲν ὀρεῖται νὰ ἐμφανίζηται ἐν τῇ ἀναλύσει εἰς τὴν ὅποιαν ἐπιδιώκεται.

Λέγομαι λοιπὸν ὅτι, ὅταν πρόκειται περὶ συμπτώσεων σπανίων καὶ ὀλιγαριθμῶν, τῶν ὁποίων αὐτὰ ταῦτα τὰ συστατικὰ δὲν εἶνε πολυάριθμα, καὶ ἡ συνάντησις τούτων τῶν συστατικῶν καθ' ἑκάστην μᾶς δίδεται ὑπὸ τῆς πείρας (ὡς ἡ συνάντησις δύο ἀμαζῶν ὠθημένων κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν), εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις δὲν ἔχομεν τίποτε νὰ ζητήσωμεν, εἰμὴ ποῖαι εἶνε αἱ αἰτίαι αἵτινες ἐξ ἐκαστοῦ μέρους ἐνήργησαν. Ἀλλ' ὅταν αἱ συμπτώσεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται (ὡς π. χ. ἐὰν συνέβαιεν ἡνιοχὸς τις συχνάκις νὰ ἔσχε τὸ δυστύχημα νὰ καταπληκῶς διαβάτην τινά), ὅταν ἀποβαίνωσι πολυαριθμότεραι ἢ πολυπλοκότεραι καὶ ἀπαιτῶσι μεγαλύτερον ἀριθμὸν αἰτίων, δὲν ἀρκεῖ πλέον τὸ νὰ ἀναγάγωμεν ἕκαστον τῶν στοιχειωδῶν φαινομένων εἰς τὸ σχετικὸν αὐτοῦ αἶτιον· πρέπει ἀκόμη νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν σύμπτωσιν αὐτὴν ταύτην, ἢ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν συμπτώσεων. Ὅσοι μᾶλλον αἱ συμπτώσεις εἶνε συχναί, ὅσοι μᾶλλον τὰ συστατικὰ στοιχεῖα εἶνε πολυάριθμα, ὅσοι μᾶλλον ἡ ἐκπληξίς μας αὐξάνει, καὶ ὀλιγώτερον ἱκανοποιούμεθα βλέποντες νὰ ἐξηγῶνται αἱ συμπτώσεις διὰ τῆς τύχης. Ἐὰν παραδείγματός χάριν διερχόμενος ὁδὸν τινα βλέπω λίθον ἀποσπώμενον καὶ πίπτοντα πρὸς τὸ μέρος μου, δὲν θὰ ἐκπλαγῶ διὰ τοῦτο· καὶ τὸ φαινόμενον θὰ ἐξηγηθῇ ἀρκούντως εἰς τοὺς ὀρθολογισμούς μου διὰ τοῦ νόμου τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων, νόμου τοῦ ὁποίου τὸ ἀποτέλεσμα συνηγήθη ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἀποτελέσματος ἐνὸς νόμου ψυχολογικοῦ, ὅστις μὲ ἔκαμε νὰ διέλθω ἐκεῖθεν. Ἀλλ' ἐὰν πάσας τὰς

ἡμέρας, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἔλαβε χώραν ταυτοχρόνως ἐκ διαφόρων μερῶν, ἐὰν λίθοι ἐξεσπενδονίσθησαν κατ' ἐμοῦ εἰς πλείστας διευθύνσεις δὲν θὰ εὐχαριστοθῶ πλέον λέγων ὅτι οἱ λίθοι πίπτουσιν ἐνεκα τῶν νόμων τῆς βαρύτητος, ἀλλὰ θὰ ζητήσω ἄλλην τινὰ αἰτίαν διὰ νὰ ἐξηγήσω τὴν συνάντησιν τῶν πτώσεων.

(ἀκολουθεῖ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

ΤΑ ΦΡΙΚΤΟΤΑΤΑ ΙΔΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΘΩΝ

Ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί,

Ἡ ἡμέρα τῆς Ἀγίας Πεντηκοστῆς κατὰ τὴν ὁποίαν, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῇ ὁ Κύριος, κατήλθε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ τοὺς ἱεροὺς Μιθῆτας καὶ Ἀποστόλους, «Καὶ ἐγένετο ἄφνω, λέγει ἡ Γραφή, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον, οὗ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὠθήθησαν αὐτοὶ διαμεριζόμενοι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρρός, ἐκάθησάν τε ἐφ' ἑνα ἕκαστον, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι»· ἡ ἡμέρα αὕτη, λέγομεν, εἶχε πρωτοτυπῶν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅστις εἶχε προστάξει τοὺς Ἑβραίους νὰ ἐορτάζωσι πεντήκοντα ἡμέρας μετὰ τὸ ἑαυτὸν Πάσχα εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπελευθερώσεώς των ἀπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Φαραῶ καὶ τῆς εἰσόδου των εἰς τὴν γῆν τῆς Ἑπαγγελίας.

Ὁ Ἰησοῦς πρὸ τοῦ παθεῖν, παριστάμενος εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην τῆς Πεντηκοστῆς τῶν Ἰουδαίων ὁμιλεῖ «περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἐμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν»⁽¹⁾, ἐκκαλεῖ δὲ ἱστάμενος εἰς τὸ ἱερὸν καὶ πάντοτε καλεῖ τοὺς συνασθανομένους τὴν ἡθικὴν καὶ πνευματικὴν αὐτῶν γυμνότητα πρὸς ἑαυτὸν, ὡς πρὸς πηγὴν πνευματικῆς λέγων· «Ἐὰν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με, καὶ πινέτω»⁽²⁾. Προκειμένου δὲ περὶ τῶν ὑπερφυῶν χαρισμάτων τῶν εἰς αὐτὸν ἐν ἐπιγνώσει καὶ ἀκραδάντως πιστευόντων λέγει· «Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεῖσουσιν ὕδατος ζῶντος»⁽³⁾.

Διὰ τοῦ ζῶντος τούτου ὕδατος τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων ποτισθέντες τὴν καρδίαν οἱ θεοὶ Ἀπόστολοι ἀπ' ἄλλους, ἀπὸ ἀγράμματοι καὶ δειλοὶ, ἐγένοντο σοφοὶ καὶ παιδευμένοι, πλήρεις πνευματικῆς σοφίας καὶ χάριτος καὶ ἀκατάσχετοι εἰς τὴν δύναμιν τῶν λόγων αὐτῶν. Ἡ δειλιὰ

(1) Πράξ. β'. 2—4, (2) Ἰωάν. γ'. 30. (3) Αὐτόθι 37. (4) Αὐτόθι 38.

τοῦ Πέτρου μεταβάλλεται εἰς θάρρος καὶ εὐγλωττίαν καὶ χιλιάδας ἐπιστρέφει διὰ μιᾶς δημηγορίας του εἰς τὴν εἰς Χριστὸν πίστιν, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει εἰς πάντας τοὺς ἄλλους πνευματοκινήτους Μιθῆτας τοῦ Σωτῆρος μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὁπότε ποταμοὶ σοφίας καὶ ἀγιότητος ἔρρευσαν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν, διὰ τῶν ὁποίων ἔκωποισαν τὰς ὑπὸ τῆς ἀσεθείας νεκρωμένας ψυχὰς καὶ ἐβρόσαν τὰς ὑπὸ τῶν παθῶν ἀποξηρανθείσας διανοίας τῶν ἀνθρώπων. Οἱ σοφοὶ καὶ οἱ πεπαιδευμένοι τοῦ κόσμου «Οὐκ ἴσχυον, λέγουσιν αἱ Πράξεις περὶ τοῦ Στεφάνου, ἀντιστέναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῇ πνεύματι ᾧ ἐλάλει»⁽¹⁾.

Οἱ πολλοὶ τῶν ἀκούοντων τοὺς εἰρημένους λόγους τοῦ Κυρίου Ἰουδαῖοι μὴ πιστεύοντες «καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή», μὴ πιστεύοντες εἰς τὴν θεότητα τοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ θεωροῦντες αὐτὸν ὡς προφήτην τινὰ ἑστερουμένου τοῦ ζῶντος ὕδατος καὶ σπλῖσμα ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι' αὐτόν»⁽²⁾ διὰ τὸ ποῖός τις εἶνε ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκ τίνος πόλεως καὶ γενεᾶς κατέγεται.

Καὶ ἐνῶ ὁ ἀπλὸς λαὸς ἐδιχόναί περὶ τοῦ τίς ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς ἀγνοῶν τὰς περὶ αὐτοῦ σαφειάτας μαρτυρίας τῶν θείων Γραφῶν, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δούλοι τῶν ἰδίων παθῶν, τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μίσους, ἐζήτουν νὰ συλλάβωσι καὶ φανέσωσι τὸν Χριστὸν διὰ τῶν ὑπηρετῶν αὐτῶν· «ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέδραυν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας»⁽³⁾. Ἐρωτηθέντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι διατὶ δὲν συνέλαβον καὶ ἔφερον τὸν Ἰησοῦν, «Διατὶ οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;»· ὁ Ἀπεκρίθησεν, λέγει, οἱ ὑπηρετῆται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος»⁽⁴⁾. Τοσοῦτον καταπληκτικὴ ἦτο ἡ δύναμις τοῦ κηρύγματος τοῦ Σωτῆρος, ὥστε ἐδέσμευσε τὸν νοῦν τὸν ἀπεσταλμένων ὅπως δεσμεύσωσι καὶ ἀπαγάγωσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους καὶ ἀντὶ τῆς προταθείσης ὑπηρεσίας, αὐτοὶ, ἔχοντες τὴν ψυχὴν των ἀπηλλαγμένην ἀπὸ τοῦ φθόνου καὶ τοῦ μίσους τῶν προισταμένων των, γίνονται μετὰ παρησίας κήρυκες τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀληθείας.

Οὐχ ἦττον ὅμως οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὐδὲως ὀφελήθησαν ἐκ τῆς τόσο ἀπεριφράστου ὁμολογίας αὐτῶν τῶν ὑπηρετῶν, τῶν ὑπενθυμιζόντων αὐτοῖς τὰ δσα ἄξιόθιμα καὶ ὑπερφυῖ εἶχον καὶ οἱ ἴδιοι ἀντιληφθῇ καὶ παρ' ἄλλων ἀκούσαι ὅτι ἐξετέλει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ μέσῃ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κόσμου. Καὶ τοῦτο διότι τὰ πάθη λέγονται ὅλα καὶ κωφὰ καὶ ταιούτους ἀπεργάζονται τοὺς αἰχμαλώτους αὐτῶν. Τὸ ῥηθὲν πάθος τοῦ φθόνου καὶ τοῦ ἀσπόνδου μίσους διαφθαίρει οὐ μόνον τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς αἰσθήσεις παράλπει.

Ἡ Φαρισαϊκὴ κακία μόνον φθονεῖ καὶ μισεῖ τὸν Δίκαιον· οὕτε βλέπει οὕτε θέλει νὰ ἀκούσῃ τι καλὸν περὶ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ἐνῶ οἱ ὑπηρετῆται κραυγάζουσιν πρὸς τοὺς δεσποτάς αὐτῶν ἐκ θυμωμοῦ τὸ «Οὐδέποτε ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος» αὐτοὶ οὐδαμῶς ἔρω-

(1) Πράξ. γ'. 10. (2) Ἰωάν. γ' 43. (3) Αὐτόθι 44. (4) Αὐτόθι 46.

τοῦσι τί ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, ἀλλὰ μέμφονται αὐτῶν ὡς πειπλανημένων καὶ ἀμαθῶν καὶ καταρῶνται αὐτῶν λέγοντες· «Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μήτις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατος ἐστίν»⁽¹⁾. Ἐνῶ ἐπικατάρτοι ἦσαν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι κατὰ τὸν νόμον ὅστις ἔλεγεν «Ἐπικατάρατος πᾶς ἄνθρωπος, ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου, ποιῆσαι αὐτοῦς»⁽²⁾, ἀφ' αὐτοῦ ἔβλεπον τὰς ἀναφερομένας προφητείας ἐκπληρουμένας ἐπακριδῶς ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ.

Ψευδέστατα δέ, ἐκ τοῦ φθόνου ἐν τῷ νῷ τὸ σκότος ἔχοντες, βεβαιοῦσιν ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς τὸν Ἰησοῦν⁽³⁾ ἐνῶ «καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν», καὶ ὁ Νικόδημος «εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν» ἐκ τῶν Φαρισαίων, ὅστις καὶ παρετήρησιν ἔκαμε πρὸς αὐτοὺς θέλοντας ἐμπαθῶς νὰ ἀποκτείνωσιν ἀκρίτως τὸν Ἰησοῦν. «Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν, εἶπε, κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῶ τί ποιεῖ;»⁽⁴⁾. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς νομίμους καὶ λογικώτατας ταύτας παρατηρήσεις ἄλλ' ἄντ' ἄλλου ἀπαντῶν κατὰ τὸ κοινολογούμενον «γιάσου γλάννη, κουκιδὰ σπέρνων»· διότι ἐνῶ ὁ Νικόδημος τοὺς ὑπενθυμίζει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου, αὐτοὶ τῷ λέγουσι «Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρευνήσον καὶ ἴδε ὅτι προφῆτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται»⁽⁵⁾. Καὶ ταῦτα τόσον ἀνακόλουθα καὶ μεστὰ πονηρίας καὶ κακοπιστίας εἶνε, ὅσον καὶ ψευδῆ, διότι καὶ τὸν Νικόδημον ἐγνώριζον πῶθεν ἦτο καὶ προφῆται εἶχον ἐξέλθαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ὡς ὁ Ἰωνᾶς καὶ ὁ Ναοὺμ, καὶ ὁ Ἰησοῦς δὲν κατήγετο ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἀλλ' ἐγεννήθη ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας.

Τοιοῦτοι ἦσαν καὶ εἶνε καὶ σήμερον, ἀγαπητοὶ ἀναγνώσταί, οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ σκότους καὶ τοῦ ψεύδους· «τὸ στόμα αὐνῶν, κατὰ τὸν Προφήτην γέμει πικρίας καὶ δόλου»· διότι τοσοῦτον φρικτὸν εἶνε τὰ ἰδιώματα τῶν διαφόρων παθῶν ὥστε οἱ ὑπ' αὐτῶν κατεχόμενοι νὰ τίθενται ἐκτὸς τῶν ἔρων τῆς εὐκρινείας τῆς λογικότητος καὶ πάσης στοιχειώδους ἡθικότητος.

Ὁ Ἰησοῦς χάριν τῶν ἀγνοούντων, τῶν μὴ ἐκ θελήματος ἐμπαθῶν καὶ ἀπίστων, ὅτινες δὲν συνεφώνουν, περὶ τοῦ τίς ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν εἰς ἡμᾶς, καὶ εἰς τὸν σύμπαντα κόσμον λέγει καὶ ἐπαναλαμβάνει· «Ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς»⁽⁶⁾. Τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων τούτων τοῦ Κυρίου μαρτυροῦσι· σήμερον τὰ τοσαῦτα ἑκατομμύρια τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων καὶ εὐτυχοῦντων ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν πίστεως, τὰ ἐνωτισθέντα τοῦ πνευματικοῦ ἥχου τῆς θείας καὶ ὡσεὶ βιαίας πνοῆς τοῦ Παναγίου Πνεύματος, δι' οὗ ἀνεκαινίσθη ὁ κόσμος.

(1) Αὐτόθι 43-50. (2) Δευτερ. κζ' 26. (3) Ἰωάν. ιθ'. 42. (4) Αὐτόθι 51. (5) Αὐτόθι 52. (6) Αὐτόθι η'. 12.

κτηράμενος τὰ φῶς τῆς ζωῆς καὶ ἀπωσάμενος τὸ σκότος τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.

Ἐθε καὶ ἡμεῖς, ἀγαπητοὶ ἀναγινώτται, ἐπὶ τῇ μεγάλῃ εὐοχίᾳ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ Παντοκράτορος Πνεύματος τῆς Ἁγίας Παντοκροῦσης, νὰ ἐνισχυθῶμεν εἰς τὴν ζωάν, τὴν δι' ἡμᾶς ἐνεργουμένην πίστιν, εἴθε ὁ πνευματικὸς ἦχος τοῦ Θεοῦ καὶ ζωοποιοῦ Πνεύματος νὰ καταστῇ καὶ φυγαδεύσῃ ἀπὸ τὰς ταλαιπώρας ψυχῆς ἡμῶν τοὺς ἥχους καὶ ἀγρίους θορύβους τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν παντοειδῶν παθῶν καὶ κατασκευῶν ἐν ἡμῖν ἢ ἀξέφρακτος θεὸς εἰρήνην, ἢ χάριν καὶ ἢ εὐλογία γένοιτο.

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ 'ΑΝΑΠΑΛΑΣΣΕΩΣ,

ΠΡΩΤΗ ΔΩΡΕΑ ΥΠΕΡ ΑΥΤΟΥ ΔΡ. 1000

Ἡ μεγάλη συρροή, ἥτις παρατηρεῖται κατὰ τὰ κηρύγματα τοῦ Συλλόγου τῆς α' Ἀναπαλάσεως εἰς τὰς διαφόρους αὐτοῦ λαϊκὰς Σχολὰς, ἡ διψὴ τοῦ Ἀθηναίου λαοῦ διὰ τὴν ἀκρόασιν τῆς θείας διδασκαλίας, ἡ ἀνάγκη τῆς διαδόσεως τῶν ἱερῶν Γραφῶν εἰς κύκλον εὐρύν, ἡ ἐν γένει ἐπίδοσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συλλόγου κατέστησαν ἐπαισθητὴν τὴν ἀνάγκην ἀνεγέρσεως καταστήματος ἐν κεντρικῇ τοποθεσίᾳ, μετὰ λαϊκῆς σχολῆς, πρὸς τοῦ ἱερῶν Γραφῶν, βιβλιοθήκης καὶ λοιπῶν.

Πρὸς τοῦτο ἐγένετο ἡ πρώτη δωρεὰ ὀργάνων, χιλίων (ἑκατὸν δρχ. 1000) παρὰ τοῦ ἀντιπροέδρου αὐτοῦ κ. Κ. Α. Διαληγοῦ. Ἐλπίζομεν ὅτι καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς α' Ἀναπαλάσεως καὶ οἱ φίλοι τῶν ἐργῶν αὐτῆς θὰ προσφέρωσι πρεσβύτως πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον τὰς γενναίας αὐτῶν δωρεάς. Ἐπὶ τούτῳ τὸ φύλλον ἡμῶν ἀνέλγει κατάλογον συνεισφορῶν.

Πᾶσα δωρεὰ εἰς τὸν Σύλλογον τῆς α' Ἀναπαλάσεως πέλ-
λεται πρὸς τὴν ταμίαν αὐτοῦ κ. Γεωργίου Στρατούλην, ἐμ-
πορον, ἐν ὁδῷ Καλαμίου, ἀριθ. 24, ἢ πρὸς τὴν Γραμματεῖαν
Ἀθηνῶν μετ' ἐπιστολῆς καὶ πρὸς τὸν κ. Γ. Στρατούλην
γνωρίζουσης τὸ ποσὸν τῆς δωρεᾶς.

ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ἐτελεύτησεν ἐν Λευκωσίᾳ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς ἐννιάτης
πρέχοντος μηνὸς ὁ Μικκαριώτατος Κύπρου Σωφρόνιος.
Καίτοι δὲ τὸ τέλος αὐτοῦ ἀπὸ πολλοῦ προεβλέπετο, ἐνικα-
τῆς ἀσθενείας ἥτις ἀπὸ τινων ἐτῶν τὸν κατέβαλλε, μεγίστην
ἐν τούτοις θλίψιν παρήγαγεν εἰς τὸ ποιμνίον τοῦ ἡ εἰδήσεις
τοῦ θανάτου τοῦ.

Ἐθὺς μόλις ἀνήλθε τὸν θρόνον ἐφορτίσας νὰ ἐμπνεύσῃ
τὸν πρὸς τὰ γράμματα ἔρωτα, τὴν δὲ ἔδρουν σχολείων συνί-
στα εἰς πάντας, καὶ πρὸ πάντων εἰς τοὺς χωρικοὺς, δαάκις
ἐξήρχετο εἰς περιουσίαν. Πάντοτε μετὰ τὸ Ἐπαγγέλιον ἀδι-
δασκεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διεκρίνετο δὲ ἡ ὁμιλία τοῦ διὰ τὴν
ἀδρότητα τῶν νεημάτων καὶ τὴν πληθύν τῶν περιουσιῶν
τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τὸς ὁποίας καταλλήλως προσήρμοζεν
εἰς τὸ κήρυγμα. Συχνὰ ἐθροντοφῶναι τὸ «Δράξαθε παιδείας
μητι ὀργισθῇ Κύριος καὶ ἀπολείψῃ ἐξ ὁδοῦ δικαίας», προ-
ξενῶν διὰ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς τοῦ ζωηροτάτην ἐντύπωσιν
εἰς τὸ ἀκροατήριον. Ἡ δὲ λειτουργία τοῦ, σοβαρὰ καὶ μέγα-
λοπρεπεστάτη, ἐπέβαλλε τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν πρὸς τὰ θεῖα
ἐξυψώσιν τῶν ἐκκλησιαζομένων.

Ἐγεννήθη ἐν Κύπρῳ τῷ 1826, ἀπὸ δὲ τοῦ 1865 ἀνέλαβε

τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Τῷ 1872 κληθεὶς
εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκροτηθεῖσαν Σύνοδον ἐκ-
ρύθη ἐναντίος τῆς κατὰ τὸν Βουλγάρων ὡς σχισματικῶν
ἀποφάσεως, παραινῶν ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ διορθωθῶσιν ἐ-
ρηνικῶς τὰ πράγματα.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γρηγο-
ρίου τοῦ Σ' ἐξελέγη εἰς τὴν ὑποψηφιότητα διὰ τὸν Πατριαρχι-
κὸν θρόνον, ἀλλὰ δι' ὠραιοτάτης ἐπιστολῆς ἀπεποιήθη τὴν
ὑποψηφιότητά του.

Δίωκτα ἡ μνημὴ αὐτοῦ.

ΤΙΜΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΙ ΣΩΜΑΤΟΝ 'ΑΝΑΠΑΛΑΣΣΕΩΣ,

Τὸ κατὰ Μιχαήλ Ἅγιον Εὐαγγέλιον μετὰ συντόμου
ἐρμηνείας καὶ προσευχῶν, ἑκδόσις α' Ἀναπαλάσεως, συστάσει
καὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-
κλησίας, ἐκ σελίδων 860 κομψῶς δεδεμένον, τιμᾶται :

Ἐν Ἑλλάδι δρ. 1

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φρ. χρ. 1

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐπιβαρύνονται καὶ μετὰ τὰ ἐπὶ συστάσει
ταχυδρομικὰ λεπτὰ 45, οἱ δὲ τοῦ Ἐξωτερικοῦ μετὰ λεπτὰ 55.

Γάργει καὶ ἑκδόσις ἐπὶ πολυτελοῦς χάρτου χρυσόδετος
ἀν-1 δρ. 3 ἢ φρ. χρ. 3, ἐλευθέρᾳ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Σώματα α' Ἀναπαλάσεως 12 ἐτῶν δρ. ἢ χρ. φρ. 30.

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐπιβαρύνονται καὶ μετὰ τὰ ἐπὶ συστάσει
ταχυδρομικὰ δρ. 2, 05 ὁμοίως καὶ οἱ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ
μετὰ φρ. χρ. 5.

Σώματα α' Ἀγίας 4 δρ. ἢ φρ. 20, ἐλευθέρᾳ τα-
χυδρομικῶν τελῶν.

Πᾶσα αἴτησις πρὸς προμήθειαν ἀντιτύπων ἢ σωμάτων
γίνεται εἰς τὸν πρῶτον τῆς α' Ἀναπαλάσεως κ. Γεωργίου
Ἰωαννίδην μὴ δικαιούμενον νὰ ἐκτελέσῃ οὐδεμίαν αἴτησιν
ἀνευ προκαταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου καὶ τῶν ταχυδρομικῶν.

Τὸ Πρακτορεῖον εἰσίσταται ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Συλ-
λόγου α' Ἀναπαλάσεως πλησίον τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ὁδὸς
Φλέσσα, ἀριθ. 5.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 24 Μαΐου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. Ζ'. 37—53 καὶ Ἡ'. 12.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πρὸξ. Β'. 1—12.

Κυριακὴ 4 Ἰουνίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. Γ. 32—38 καὶ Ἰθ'. 27—30.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἑβρ. ΙΑ'. 33—40 καὶ ΙΒ'. 1—2.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΪΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ 'ΑΝΑΠΑΛΑΣΣΕΩΣ,

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον

Ὡρ. 8—9 μ. μ.

Σάββατον 27 Μαΐου Μ.χ. Ι. Γαλανός

Κυριακὴ 28 » Μ.χ. Ι. Γαλανός

Ἐν Πειραιεῖ

Ἐν τῇ Ζανναίῳ Ὁρθεῖαν οὐροφείῳ

(τὴν Κυριακὴν ὥρ. 4—5 μ. μ. τὴν Πέμπτην 8—9 μ. μ.)

Κυριακὴ 28 Μαΐου Γ. Μικρὸς

Πέμπτη 1 Ἰουν. Π. Δουληγέρης ἀρχιμ.